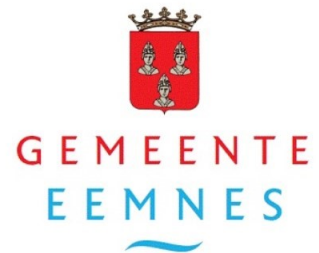

Financiën WRP 2024 – 2028

Van	College		
Aan	Raad	Datum	30-09-2024

Geheim of openbaar (Wet openbaarheid van bestuur)

Document is openbaar

Onderwerp

Financiën Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028

1. Aanleiding

De looptijd van het huidige gemeentelijk rioolplan (GRP) is verstreken. Met de komst van de omgevingswet vervalt de verplichting om een gemeentelijk rioleringsplan op te stellen. Het is wel belangrijk om aan te geven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten betreft riolering en stedelijk water. Dit doen we door het opstellen van een Water- en Rioleringsprogramma (Wrp).

Het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 (Wrp) geeft de gemeente invulling aan een drietal zorgplichten:

- 1) inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater;
- 2) inzameling en verwerking van hemelwater voor zover de particulier hier zelf geen invulling aan kan geven;
- 3) voorkomen dat grondwater een structurele belemmering vormt voor de bestemming van het betreffende gebied.

Het Water- en Rioleringsprogramma 2024 – 2028 geeft een beeld van:

- Het reguliere onderhoud.
- Onderhoud wat meegenomen wordt bij al geplande maatregelen.
- Noodzakelijke nieuwe investeringen.
- Maatregelen voortvloeiend uit de klimaatverandering/klimaatadaptatie.

2. Exploitatie

In het WRP zijn extra lasten opgenomen voor het kolkenbestek ad € 40.000. In de huidige begroting is voor onderhoud € 128.600 opgenomen, zodat het nieuwe onderhoudsbudget uitkomt op € 168.600. Ook voor onderzoeken is een extra bedrag opgenomen, conform onderstaande tabel. Kosten voor onderzoeken stijgen onder andere door de effecten klimaatverandering.

Kostenpl.	Categorie	2024	2025	2026	2027	2028	toelichting
92720000	438019	40.000	40.000	40.000	40.000	70.000	Uitvoeren kolkenbestek
92720001	438003	54.000	54.000	54.000	54.000	79.000	Onderzoeken
totaal extra budget		94.000	94.000	94.000	94.000	149.000	
Kapitaallasten		0	0	23.000	56.000	83.000	Nieuwe investeringen

De extra lasten voor het uitvoeren van het kolkenbestek en onderzoeken worden meegenomen in de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026 t/m 2028. De kapitaallasten van de nieuwe investeringen wordt meegenomen in de investeringsplanning van de programmabegroting 2025.

Conform het Wrp is uitbreiding van 1 Fte voor de BEL- gemeenten noodzakelijk om het plan uit te kunnen voeren. Voor deze extra benodigde personele uitbreiding wordt MJON gelden ingezet.

3. Investeringsplanning

In de huidige investeringsplanning van de programmabegroting 2024 zijn middelen opgenomen voor rioolvervangingen. Naar verwachting zullen de vervangingen plaatsvinden in 2026 en 2027. Er zijn nieuwe investeringen nodig voor maatregelen inspecties, SSW-maatregelen, gemalen/drukunits en persleidingen.

2025	2026	2027	2028	Toelichting
15.000				Maatregelen inspecties
447.000	447.000	447.000	447.000	SSW-maatregelen pakket 1
141.000	141.000	141.000	141.000	Gemalen en drukunits
31.000	31.000	31.000	31.000	Persleidingen
634.000	619.000	619.000	619.000	totaal nieuwe investeringen
	400.000	200.000		Rioolvervanging (investeringsplanning)
634.000	1.019.000	819.000	619.000	Totaal investeringen 2025 t/m 2028

In de onderstaande tabel is weergegeven de technische levensduur waarmee in het Wrp rekening mee is gehouden. Daarnaast de afschrijvingstermijnen die in de financiële verordening zijn opgenomen en waarmee in de programmabegroting wordt gerekend.

Maatregel	Technische levensduur	Financiële verordening
Vrijerval riolering vervangen/afkoppelen	60	40
Pers- en drukleidingen	45	40
<u>Gemalen en drukunits:</u>		
Mechanisch	15	15
Bouwkundig	45	40

Het grootste verschil in termijn zit in de vrijervalriolering. Als de termijn in de financiële verordening wordt gesteld op 50 jaar dan zullen de kapitaallasten per jaarschijf (€477.000) ca €2.000 per jaar structureel lager zijn. Dit op basis van annuïteiten met een rente van 1 % en een investeringsbedrag van €447.000.

- Nieuwbouwlocatie Zuidpolder-Zuid krijgt een eigen persleiding die wordt aangesloten op riolering in de Noordbuurt. De kosten van deze persleiding rust op de exploitatie Zuidpolder-Zuid en is dus niet opgenomen in het Wrp.
- In de investeringsplanning van de programmabegroting 2024 zijn ook investeringen opgenomen voor het centrumplan. De rioolvervangingen zijn echter de komende 10 jaar niet nodig en zijn niet opgenomen voor de periode 2024 t/m 2028.
- De Laarderweg is in 2023 geïnspecteerd en daaruit is naar voren gekomen dat de riolering nog in die staat is dat de verwachting is dat de komende 10-15 jaar vervanging niet noodzakelijk is. Vandaar dat deze nog niet is opgenomen in het Wrp.

4. Maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en hierdoor krijgen we te maken met veranderende weersomstandigheden. Doordat we vaker te maken krijgen met extremen, zoals hevige neerslag, lange perioden van droogte en hittegolven met de gevolgen daarvan. De nieuwe berekeningen, waar we van nu uit gaan van 70mm neerslag dat valt in 1 uur (voorheen 46mm), laat zien waar we hier en daar hinder dan wel schade kunnen verwachten. De gebieden die dat betreffen zijn Torenzicht, Zaadkorrel en Parklaan. In mindere mate, maar ook hinder: Laarderweg, Raadhuislaan, Maalderij, Korenschoof.

In onderstaande tabel is weergegeven wat het verschil is tussen hinder en schade:

	Situatie	Handelen
Hinder	hemelwater staat tijdelijk (tot 4 uur) op straat, maar leidt niet tot gevaarlijke verkeerssituaties of het onbereikbaar zijn van voorzieningen.	Dit accepteren we.
Wateroverlast	water staat op straat beperkt het gebruik van de openbare ruimte.	Voorkomen tot een bui die 1 keer in de 100 jaar

		voorkomt (70 mm in een uur).
Waterschade	belangrijke verkeersaders zijn geblokkeerd en regenwater stroomt vanuit de openbare ruimte gebouwen in.	Voorkomen tot een bui die 1 keer in de 100 jaar voorkomt (70 mm in een uur).

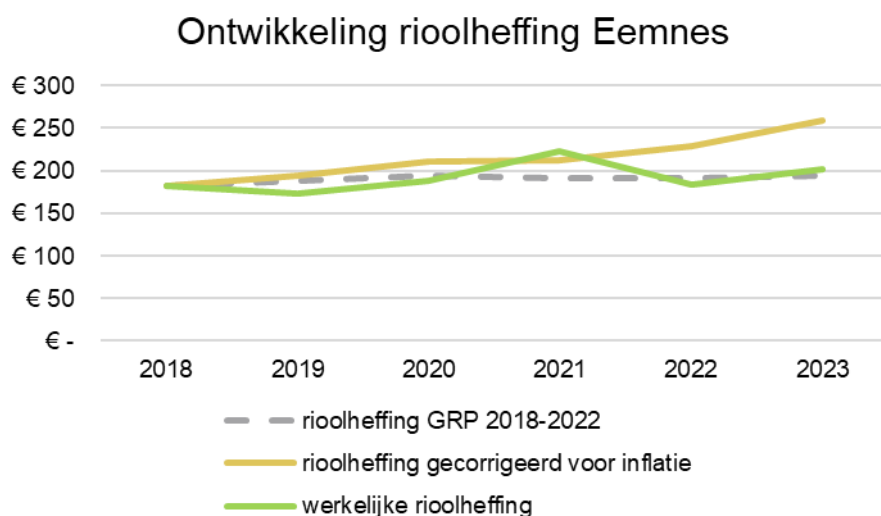
Hinder accepteren we, we treffen geen maatregelen om dit te voorkomen. In geval van overlast bepalen we of het mogelijk is om structurele verbetermaatregelen te nemen. In geval van schade door neerslag doen we onderzoek naar de mogelijke oorzaken en zoeken we naar een kostenefficiënte manier om de schade te voorkomen of beperken.

Ons systeem is voor het grootste deel op orde. De bekende knelpunten zoals hierboven genoemd, zijn in beeld en daar wordt een verbetering uitgevoerd zodra dat mogelijk is. Hier wordt altijd integraal gewerkt en wordt werk-met-werk gemaakt. Hierin staan we als gemeente niet alleen. We willen onze inwoners graag betrekken en bewuster maken. Met een communicatieprogramma gaan we dat deze planperiode oppakken. We willen dat in BEL-verband oppakken, maar ook aansluiten bij landelijke campagnes en programma's vanuit de samenwerking in de waterketen. Zo werken we samen aan een klimaatrobuste leefomgeving.

5. Rioolheffing

Het Wrp is tevens een onderbouwing voor de rioolheffing. De rioolheffing bedraagt €208,06 voor meerpersoonshuishouden, voor een éénpersoonshuishouden is dat €102,25 (in 2024). In deze notitie wordt verder gesproken over het tarief voor het meerpersoonshuishouden. Het geheel van aanpassingen van de begroting heeft gevolgen voor de rioolheffing.

In onderstaande grafiek is het verloop van de rioolheffing weergegeven. In 2022 is de rioolheffing gedaald, doordat de kosten minder hard gestegen zijn dan in de meerjarenbegroting was aangehouden.

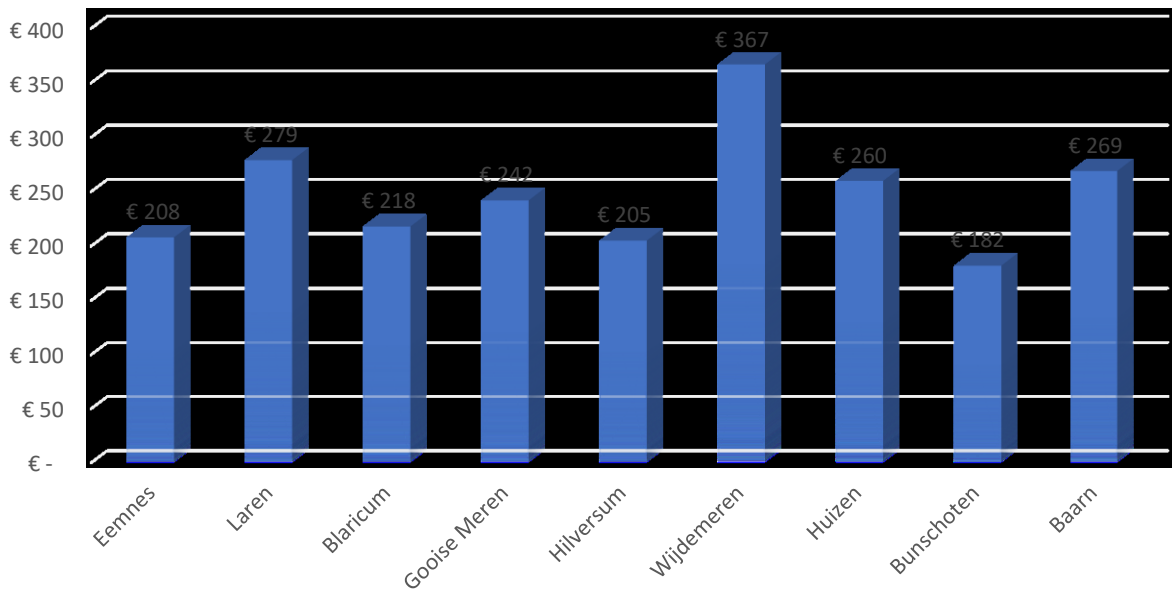

In het Wrp is berekend dat het tarief van € 208,06 in 2025 dient te stijgen naar € 263,16 wat een algemene tarief stijging betreft van 26,5%. Voor 2026 en verder zal het tarief met circa

1% stijgen. De tarief stelling van het WRP is een indicatie. Bij elke begroting zal het tarief opnieuw worden berekend op basis van de dan bekende cijfers. Het tarief voor 2025 wordt bepaald bij de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026 t/m 2028.

In de programmabegroting van 2024 en meerjarenraming 2025 t/m 2027 is voor 2025 een rioolheffing geraamd van € 1.112.960 en voor 2024 € 903.732. Een stijging van circa 23%.

Onderstaand staafdiagram geeft een overzicht weer van de rioolheffing 2024 in onze regio.

6. Samenvatting

Het water- en rioolsysteem beschermt de volksgezondheid en het milieu door het vuile water af te voeren naar de zuivering. Ook verwerkt het systeem hemelwater om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om genoeg hemelwater vast te houden voor de functies die hiervan afhankelijk zijn.

Het Eemnesser water- en rioolsysteem functioneert voor 90-95% goed! De uitdagingen liggen op het behouden van dit functioneren door het systeem tijdig te vervangen, goed te beheren en rekening te houden met de klimaatverandering. Klimaatadaptatie wordt met de toenemende extremen steeds belangrijker. Deze opgave treft onze samenleving in de volle breedte. Daarom willen we onze inwoners ook betrekken bij deze opgave en bewuster maken. In deze planperiode zal daarom ook veel aandacht worden geschonken aan wat de burgers zelf kunnen doen en zal de gemeente onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de burgers enigszins tegemoet te komen.

Landelijk gemiddeld is de rioolheffing €225. Ten opzichte hiervan is de rioolheffing met €208 laag. Daarnaast heeft gemeente Eemnes relatief veel areaal te vervangen en te onderhouden per inwoner. Gemeente Eemnes is een grote gemeente in oppervlak en heeft relatief weinig inwoners. Dat verklaart met name de stijging van de rioolheffing om kostendekkend te zijn. Berekend is dat het tarief in 2025 €263,16 dient te worden om 100% kostendekkend te zijn.